

straszewicz

WITOLD STEFAN STRASZEWICZ (1919–1998)

Witold Stefan Straszewicz urodził się 1 listopada 1919 roku w Warszawie, w rodzinie od dwóch pokoleń związanej z Politechniką Warszawską — dziadek Zygmunt był pierwszym rektorem, ojciec Stefan, profesor matematyki, pełnił funkcję prorektora.

W 1938 roku Witold S. Straszewicz ukończył Liceum im. Stefana Batorego, a po zdaniu egzaminu na Wydział Elektryczny Politechniki Warszawskiej odbył szkolenie wojskowe w Szkole Podchorążych Rezerwy Łączności w Zegrzu. Zamiast rozpocząć studia, w 1939 roku 20-letni podchorąży stanął do walki z najeźdźcą. Brał udział w walkach na froncie południowym (Rzeszów, Przemyśl, Lwów), a po kapitulacji natychmiast zaangażował się w konspirację (Związek Walki Zbrojnej, Armia Krajowa), czego konsekwencją był udział w Powstaniu Warszawskim. Po upadku Powstania działał nadal jako radiotelegrafista, aż do momentu aresztowania w styczniu 1945 roku. Dzięki ucieczce z konwoju, uniknął śmierci.

Oprócz działalności niepodległościowej kontynuował naukę na tajnych studiach na Politechnice, które ukończył już po wojnie (w 1950 roku) obroną pracy magisterskiej na Wydziale Elektrycznym, otrzymując dyplom inżyniera elektryka i magistra nauk technicznych. Stopień doktora nauk technicznych uzyskał w 1965 roku po obronie rozprawy *Pewne kryterium zniekształceń nieliniowych* na Wydziale Łączności, a stopień naukowy doktora habilitowanego — na Wydziale Elektroniki,

w 1974 roku, za pracę *Analiza geometryczna właściwości pola akustycznego w obszarach ograniczonych*.

Pracę zawodową na Politechnice rozpoczął pod koniec 1949 roku, jeszcze przed ukończeniem studiów — na stanowisku asystenta na Wydziale Elektrycznym, potem był zatrudniony w Katedrze Elektroakustyki Wydziału Łączności, a następnie, na stanowisku docenta w Zakładzie Elektroakustyki Instytutu Radioelektroniki, pełniąc funkcję kierownika Zakładu w latach 1970–1975 i 1982–1989.

Jako ceniony specjalista pracował okresowo lub był konsultantem w Polskim Radio i Telewizji (w Biurze Projektów i Studiów) oraz w innych instytucjach związanych z akustyką (m.in. w Państwowym Instytucie Telekomunikacyjnym i w Filmowym Ośrodku Doświadczalno-Usługowym).

Działalność naukowo-badawcza Witolda S. Straszewicza związana była głównie z akustyką wnętrz. Jego prace teoretyczne dotyczyły właściwości pola akustycznego, zwłaszcza no-

Słowa kluczowe

- elektroakustyka
- pole akustyczne
- akustyka wnętrz

S

wego podejścia do metody geometrycznej, na której zbudowano później algorytmy programów symulacyjnych w akustyce wnętrz, a opracowania badawcze były poświęcone tematyce akustyki sal i jej pomiarom (około 25 publikacji, 3 patenty), m.in. praktycznej weryfikacji teoretycznych wyników analiz w postaci zrealizowanych projektów akustyki sal koncertowych, operowych i obiektów wielofunkcyjnych. Wyniki pomiarów i — co ważniejsze — subiektywne oceny akustyki wszystkich sal wykonanych według projektów Witolda S. Straszewicza są bardzo dobre, co potwierdza trafność i przydatność jego pracy naukowo-badawczej.

Największe zbudowane sale, których akustykę (kształt, materiały i ustroje wykończeniowe) projektował, to: Filharmonia Pomorska im. Ignacego Paderewskiego w Bydgoszczy, Filharmonia w Częstochowie, sala koncertowa w Uniwersytecie Muzycznym im. Fryderyka Chopina w Warszawie, Teatr Wielki w Łodzi, Filharmonia im. Antoniego Malawskiego w Rzeszowie, Studio Koncertowe im. Witolda Lutosławskiego Polskiego Radia w Warszawie. Oprócz tych najbardziej znanych warto wymienić obiekty, których projekty akustyki współtworzył lub konsultował — obiekty sportowe, kościoły, sale teatralne, sale wielofunkcyjne (np. adaptacja Hali Sportowej w Katowicach, Teatr i Opera w Bydgoszczy, Filharmonia i Teatr w Lublinie).

Za osiągnięcia w pracy badawczo-inżynierskiej był wielokrotnie nagradzany (Nagrody Ministra Budownictwa — 1960, 1966, 1967; Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki — 1975, Rektora Politechniki Warszawskiej — 1992, Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa — 1992) i uhonorowany nagrodami władz samorządowych (Częstochowa, Łódź).

Dbłość Witolda S. Straszewicza o precyzję i jednoznaczność sformułowań wyrażała się w aktywnej działalności normalizacyjnej. Brał udział w pracach Międzynarodowej Komisji Elektrotechnicznej (International Electrotechnical Commission — IEC) i Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej (International Standard Organization — ISO) oraz Polskiego

Komitetu Normalizacji. Był współautorem *Słownika Telekomunikacji*, pracował nad *Słownikiem Akustycznym*.

Był znakomitym, cenionym i lubianym przez studentów dydaktykiem, potrafiącym zainteresować przedstawianymi problemami, czego dowodem jest kilkadziesiąt prac magisterskich wykonanych pod jego kierunkiem. Najważniejsze wykłady prowadzone przez niego na Wydziale Elektroniki Politechniki Warszawskiej to „Akustyka muzyczna”, „Akustyka psychofizjologiczna” i „Akustyka architektoniczna” (także na Wydziale Architektury), a na Akademii Sztuk Pięknych i Akademii Muzycznej — „Akustyka wnętrz”. Jego współpraca ze studentami, oparta merytorycznie na relacji mistrz-uczeń, była nie tylko nauką metodologii rozwiązywania problemów, rzetelności naukowej, logiki i precyzji formułowania myśli, wyrażała się także w oddziaływaniu całej jego osobowości.

Witold S. Straszewicz był członkiem Komitetu Akustyki oraz Komisji Akustyki Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji Polskiej Akademii Nauk, Polskiego Komitetu Normalizacyjnego (akustyka, budownictwo), Stowarzyszenia Elektryków Polskich (założyciel Komisji Akustyki) oraz Stowarzyszenia Inżynierów Mechaników Polskich. Znajdował także czas na działalność społeczną. Bardzo aktywnie zajmował się ochroną przed hałasem, wykonując wiele ekspertyz i działając w Lidze Walki z Hałasem (przez jedną kadencję był jej prezesem). Pracował w Komisji Rewizyjnej Związku Nauczycielstwa Polskiego, był członkiem Związku Bojowników o Wolność i Demokrację oraz Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

Został uhonorowany m.in. Medalem „Zasłużony dla Politechniki Warszawskiej” (1981) i Warszawskim Krzyżem Powstańczym (1983). Znane było jego zamiłowanie do aktywności sportowej — uprawiał narciarstwo, grał w tenisa, jeździł na rowerze, wiosłował. Był członkiem Warszawskiego Towarzystwa Wioślarskiego, któremu prezesował przez jedną kadencję.

Witold S. Straszewicz przeszedł na emeryturę w 1989 roku, bynajmniej nie kończąc działalności zawodowej.

Zmarł 27 lipca 1998 roku w Warszawie.

